

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

TULOSOHJAUKSEN UUDISTAMINEN VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALALLA

VM:n pilotti-hanke:

Uusien tulosohtausasiakirjojen ja talousarvion välinen
yhteys

18.11.2012

Valtiovarainministeriön hallinnonala 1.3.2012

Osakeyhtiöt

Fingrid Oyj
Hansel Oyj
HAUS kehittämiskeskus Oy
Omaisuudenhoitoyhtiö
Arsenal Oy, selvitystilassa
Yrityspankki Skop Oyj,
selvitystilassa

Virastot

Aluehallintovirastot
Maistraatit
Tilastokeskus
Tullilaitos
Valtiokonttori
Valtion taloudellinen
tutkimuskeskus
Valtion talous- ja
henkilöstöhallinnon
palvelukeskus
Verohallinto
Väestörekisterikeskus
* * *
Kuntien eläkevakuutus
Kuntien takauskeskus

Liikelaitokset ja rahastot

Senaatti-kiinteistöt
Valtion eläkerahasto
Valtion vakuusrahasto

Lähtökohdat pilotille

- Talousarvion laadinnan ohjeet (TA2014) virastoille tammikuun lopussa 2013
- Lähtökohdana uudet suunnitteluasiakirjat (strategia-asiakirja + monivuotinen tulossopimus)
- Yhtenäinen linja/rakenne koskien kaikkia tulosohtausasiakirjoja: strategia-asiakirja, tulossopimus, talousarvio, tavoitteiden toteutuma

Nykytilanteen analyysi

Pilotoinnin kehittämiskohteen vahvuudet	Pilotoinnin kehittämiskohteen heikkoudet
<ul style="list-style-type: none">- Hallinnonalan tulosohjauksen roolit (osastot/asiantuntijat) , foorumit ja prosessit vakiintuneet- Laadittu uudet tulosohjauksen virastokohtaiset asiakirjat -> pohja valmis ja vahva- Myös tulossopimuksen rakennetta uudistetaan tulosohjauksen kehittämisen rytmissä- Laaditaan hallinnonala/virastokohtainen TA-malli, joka monistettavissa kaikille	<ul style="list-style-type: none">-Talousarvion tekstit liian pitkiä ja (virastojen) momentit rakenteeltaan erilaisia- TA:ssa liikaa yksityiskohtaisia mittareita ja taulukoita- Tarve luoda virastokohtaiset momentit lähemmäksi strategia-asiakirjan tulossopimusten rakennetta-Toinen tie: lähdetään miettimään TA:n sisältöä kokonaan uudelta pohjalta palvelemaan paremmin käyttäjiä/päätöksetekijöitä

Tavoitteet ja toivotut lopputulokset

Tavoitteet

- Tiivistää toiminnan ja talouden suunnittelun sekä tulosohjauksen yhteyttä ja yksinkertaistaa valmisteluprosessia
- Parantaa päätöksentekijöiden saamaa informaatiota talousarvioon liittyen.
- Helpottaa ministeriöiden ja virastojen taloushallinnon valmistelijoiden työtaakkaa ja tuoda esille ainoastaan keskeiset tavoitteet.

Lopputulokset

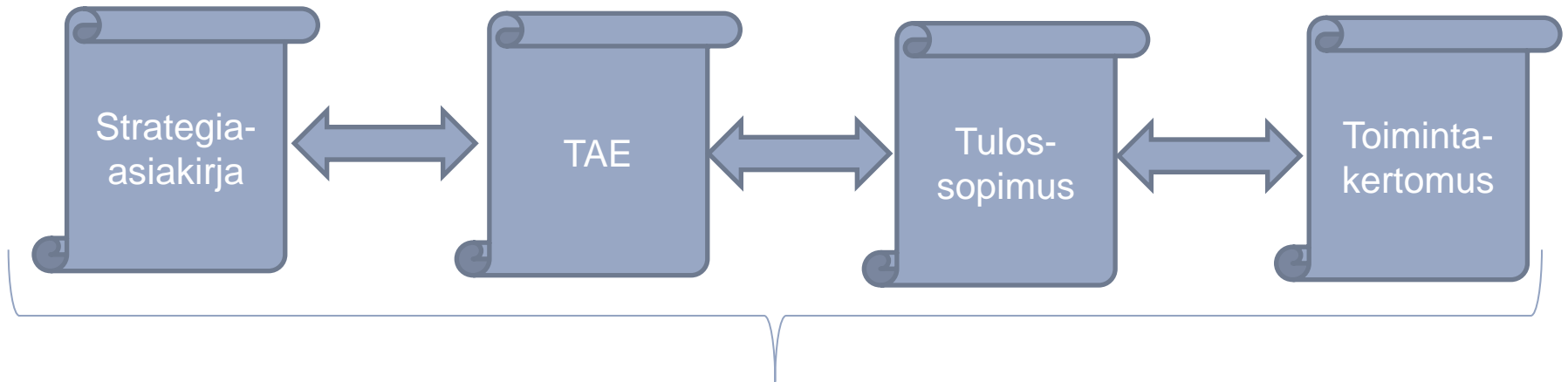
- Talousarvion hallinnonalaa koskevat tekstit yhdenmukaiset uusien suunnitteluasiakirjojen kanssa - selkeä linja ja jatkumo
- Virastoja koskevat momenttitekstit lyhyempiä kuin aikaisemmin ja rakenteeltaan samanlaisia
- Yhtenäisen mallipohjan luominen, joka monistettavissa mahdollisesti myös muille hallinnonaloille
- Samalla tarkastellaan myös talousarvion laadintaan liittyvää prosessia uudessa buketti-ympäristössä
- Myös kehysuunnittelun ja tulosohjauksen keskinäistä suhdetta voidaan edelleen hioa.

Keskeiset käsitteet

(Tästä tehdään oma kortti [www-sivustolle](#))

- **Kehyspäättös** = Hallitus päättää vaalikauden alussa valtion budjetin menosäännöistä ja -katosta eli vaalikauden kehyksestä koko nelivuotiselle vaalikaudelle. Määrärahojen hallinnonaloittaista jakoa tarkistetaan vaalikauden kehyksen puitteissa vuosittain maaliskuussa. Valtiontalouden kehyspäättös on seuraavan vuoden talousarvioehdotuksen valmisteluohje hallinnonaloille.
- **TAE** = Hallituksen esitys eduskunnalle valtion seuraavan vuoden talousarvioksi.
- **Strategia** = Suunnitelma, jonka avulla pyritään saavuttamaan haluttu päämäärä. Tietoinen suunnanvalinta.
- **Strategia-asiakirja** = Asiakirja, jossa ministeriö ja virasto(t) sopivat tärkeimmistä yhteiskunnallista - ja strategisista tavoitteista suunnittelukaudelle. VM:n hallinnonalalla strategia-asiakirja on ministeriön ja virastojen välinen. Se laaditaan hallituskauden alussa ja on hallituskauden mittainen (nelivuotinen).
- **Tulossopimus/tulostavoiteasiakirja** = Asiakirja, jossa ministeriö sopii tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteet ohjattavalle virastolle. Asiakirja vahvistetaan lopullisesti talousarvion hyväksymisen jälkeen ja se sisältää TAE:ssä esitettyä tarkemmat tulostavoitteet. Nykyisin VM:n hallinnonalalla on siirrytty monivuotisiin tulossopimuksiin.

Asiakirjat

Strateginen, yhteinen näkemys ja käsitteistö

STRATEGIA-ASIAKIRJA (luonnos 18.11.2012)

- 1. Viraston strategiaperusta**
 - 1.1. Viraston visio**
 - 1.2. Viraston tehtävä/toiminta-ajatus organisaatio ja ydinprosessit + arvot**

- 2. Viraston toimintaympäristö**
 - 2.1. Hallitusohjelma**
 - 2.2. Toimintaympäristön muutoksen vaikutukset viraston toimintaan**

- 3. Viraston toimintaan vaikuttavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet**
- 4. Tavoitteet suunnittelukaudelle**
 - 4.1. Viraston ydintoimintaan liittyvät tavoitteet**
 - 4.2. Toiminnan kehittämiseen liittyvät tavoitteet**
 - toiminnan tehostaminen
 - johtamisen, organisaation ja toimintatapojen kehittäminen
 - henkilöstön kehittäminen, työkyvyn edistäminen ja työurien pidentäminen
 - 4.3. Yhteistyö hallinnonalan sisällä ja hallinnonalojen välillä**

- 5. Resurssit**
 - 5.1. Vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelman tavoitteiden toteuttaminen**
 - 5.2. Kehykset**

- 6. Allekirjoitukset**

TULOSTAVOITEASIAKIRJA (luonnos 18.11.2012)

1. (Yleistä)
2. (Yhteiskunnallinen vaikuttavuus)
3. Toiminnallinen tuloksellisuus

3.1. Tavoitteiden saavuttamiseen liittyvät hankkeet vuonna 2012

3.2. Tavoitteet vuodelle 2012 ja ennakkolliset tavoitteet vuosille 2013 – 2015

3.2.1. Toiminnallinen tehokkuus

3.2.2. Tuotokset ja laadunhallinta

3.2.3. Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

4. Resurssit
 - 4.1. Henkilötyövuosia koskevien tavoitteiden seuranta
- harmaan talouden htv:t
 - 4.2. Määräraha-kehitykset

5. Raportointi

6. Allekirjoitukset

TALOUSARVIO

(Viraston TAE-tekstirakenne, luonnos 18.11.2012)

1. Lukuperusteluihin:

1.1. Kuvaus viraston tehtävästä

1.2. Vaikuttavuustavoitteet ja toimenpiteet

2. Momenttiperusteluihin:

2.1. Toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteet ja mittarit

- taulukko, jossa 5-10 strategiaa toteuttavaa mittaria

2.2. Henkilötyövuosia koskevat tavoitteet ja mittarit

- htv:t yhteensä + tehtävittäin esim. harmaa talous, YLE-vero
- inhimillisen pääoman (IPO) mittarit

2.3. Laadintamääräyksen mukaiset taulukot

- Toiminnan tulot ja menot, kustannusvastaavuuslaskelmat, määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset